INFORMĀCIJA PACIENTIEM

Asinis izmeklēšanai var nodot darba dienās

✓ Pacienti no plkst. 8.00 - 17.00 procedūru kabinetā telpā Nr.319.

✓ CMEK un profilaktisko apskašu dalībnieki no plkst. 8.00 - 14.00 procedūru kabinetā telpā Nr.305.

Fēces un krēpas izmeklēšanai var nodot darba dienās 8.00 – 14.00 laboratorijā telpā Nr.313.

Urīnu izmeklēšanai var nodot darba dienās 8.00 – 15.00 laboratorijā telpā Nr.313.

Izmeklējumu rezultātus ietekmē ne tikai faktiskā nosakāmā komponenta klātbūtne, koncentrācija vai aktivitāte izmeklējamajā bioloģiskajā materiālā, bet arī pirms analītiskās fāzes faktori, kas saistīti ar izmeklējamā materiāla paņemšanu, uzglabāšanu un transportēšanu. Šo faktoru ietekme ir apzināta un tādēļ ir izstrādātas standartizētas procedūras rīcībai ar paraugiem, kuras ievērojot faktoru ietekme tiek ierobežota un tie neietekmē izmeklēšanas rezultātu patiesumu. Lūdzam rūpīgi iepazīties ar sniegtajiem norādījumiem un tos ievērot. Neskaidrību gadījumā konsultējieties ar Laboratorijas darbiniekiem.

Asins nodošana izmeklēšanai	Glikozes slodzes tests
Asinis izmeklēšanai ieteicams nodot no rīta līdz plkstn.11.00. Dienu pirms asins nodošanas **nelietot alkoholiskos dzērienus!** **Glikozes** līmeņa noteikšanai obligāti jābūt tukšā dūšā 2-3 stundas pirms asins noņemšanas. Nav ieteicams nodot asinis pēc fiziskas slodzes (treniņiem), fizikālās terapijas procedūrām, rentgenoloģiskiem izmeklējumiem.	Vismaz trīs dienas pirms testa ievērot parastos ēšanas paradumus - 150-200 g ogļhidrātu dienā. Asinis uz glikozi nodod tukšā dūšā (12 stundas pēc pēdējās uztura uzņemšanas). Procedūru kabinetā pēc asins paņemšanas pieaugušam pacientam dod izdzert 75 g glikozes uz glāzi ūdens. Turpmāko 2 stundu laikā nedrīkst smēķēt, ēst, laiks jāpavada bez fiziskas piepūles. **Asinis jānodod 1 stundu pēc glikozes slodzes** (grūtniecēm 3x - vēl pēc 1 stundas).

Gadījuma rakstura urīna parauga savākšana

Klīniskai urīna analīzei izmanto rīta urīna porciju. Nepieciešamības gadījumā izmeklēšanā var izmantot jebkuru urīna porciju dienas laikā (ievērojot pareizu urīna savākšanu).
Dienu pirms urīna izmeklēšanas nav ieteicama liela fiziska slodze, iepriekšējā vakarā pēc plkst.22.00 ieteicams atturēties no ēšanas un dzeršanas.

Urīnu savāc tīrā speciālā, vienreizējās lietošanas traukā.
Pacientiem pirms urīna savākšanas nepieciešama rīta tualete – jāapmazgājas, nelietojot ziepes vai arī tās noskalojot ar lielu ūdens daudzumu, sievietēm ieteicams lietot tamponu, lai izdalījumi no vagīnas nepiejauktos urīnam.
Urīna strūklas sākuma porciju nolaist tualetē, pārtraukt urīna izdali, un atlikušo urīnu savākt izmeklēšanai paredzētajā traukā.
Lai varētu iegūt pareizus izmeklēšanas rezultātus, urīna paraugs jānogādā laboratorijā ne vēlāk kā pēc 1,5 stundām; ja tas nav iespējams, urīns jāglabā ledusskapī. Uzglabāšanas laikā urīnā iet bojā šūnu elementi, veidojas cilindri, un izgulsnējas sāļi, kā arī savairojas baktērijas, līdz ar to var iegūt viltus negatīvus vai pozitīvus rezultātus, kas apgrūtina ārstam pareiza lēmuma pieņemšanu par diagnozi, turpmāko izmeklēšanu vai ārstēšanu.
Ja urīns līdz nogādāšanai laboratorijā jāuzglabā ilgstoši (līdz 24 stundām), tad jālieto speciāli urīna savākšanas stobriņi ar konservantu.

24 stundu (diennakts) urīna parauga savākšana

1. No rīta iztukšot urīnpūsli, šo urīna porciju izliet, atzīmēt laiku, kad uzsākta diennakts urīna savākšana.
2. Visu pārējo urīnu līdz nākamās dienas laikam, kurā uzsākta urīna savākšana, savāc vienā tīrā traukā. Uzglabā +2˚ - +8˚ C .
3. Pēdējā savāktā urīna porcija ir urīns, kas izdalīts no urīnpūšļa tieši tanī laikā, kurā uzsākta materiāla vākšana.

4. Precīzi izmēra savākto urīna daudzumu, vēlams līdz ± 10 ml, un Laboratorijā nogādā ~ 200 ml urīna. Kopējo izmērīto urīna daudzumu norāda izmeklējumu pieprasījumā. Ja tilpumu nav iespējams izmērīt, Laboratorijā nogādā visu izmeklējamo materiālu.

Fēču paraugu ņemšana	Krēpu paraugu savākšana	Uroģenitālās uztriepes uz mikrofloru un STS
1. Lai pēc koprogrammas rezultātiem varētu spriest par gremošanas trakta funkcionālajām spējām, pacientam jāuzņem daudzveidīga barība, kas satur olbaltumvielas, ogļhidrātus, taukus. 2. Pirms slēpto asiņu noteikšanas vēlams 2 - 3 dienas ievērot diētu, kas nesatur gaļu un ar hlorofilu bagātu barību (olas, zivis, zaļumi), kā arī vielas, kas satur dzelzi, magniju, bismutu. 3. Fēces testiem ņem ar speciālu karotīti no vienas porcijas dažādām vietām - virspuses, dziļuma. Sevišķi svarīgi ir pareizi paņemt dažādo materiālu gļotainās fēcēs. 4. Neņemt fēces ar urīna piejaukumu, pēc klizmas, pēc medikamentu lietošanas, kas maina fēču sastāvu (bārijs, dzelzs, bismuta preparāti, caurejas līdzekļi). 5. Fēces ievieto speciālā fēču trauciņā. 6. Izmeklēšanai nepieciešamas svaigas fēces (ne vēlāk kā 12 stundas pēc iegūšanas). Līdz nogādāšanai Laboratorijā glabāt ledusskapī.	1. Krēpu traukā ar vāku savāc tikai to materiālu, kas atdalās atklepojot. 2. Lai izvairītos no mutes dobuma satura piejaukuma, pirms krēpu savākšanas nepieciešams izskalot mutes dobumu ar tīru ūdeni. 3. Parasti krēpu analīzei pietiek ar pirmo krēpu porciju - tas ir plaušu sekrēts, kas uzkrājies visas nakts garumā. 4. Pie deguna vai rīkles iekaisuma krēpām var pievienoties sekrēts no deguna dobuma un aizdegunes, pacientiem ar diafragmas trūci - kuņģa saturs. 5. Krēpas savāc tīrā, sausā vienreizlietojamā traukā ar vāciņu, kas cieši noslēdz trauku. 6. Nedrīkst pieļaut krēpu nokļūšanu uz trauka ārpuses. 7. Krēpas līdz nogādāšanai Laboratorijā uzglabā ledusskapī pie +2 °C līdz +8°C.	1. Iepriekš nepieciešama dzimumorgānu tualete; 2. Vīriešiem uztriepes ņem 3 - 4 stundas pēc urinācijas; 3. Sievietēm uztriepes ņem menstruālā cikla 5.- 8. dienā.

Izmeklējumiem, kurus Laboratorija neveic, bet nodrošina paraugu nogādāšanu pilnvarotā laboratorijā, paraugu savākšanas instrukcijas skatīt attiecīgās laboratorijas mājaslapā tīmekla vietnē.

Paraugu transportēšana

Savāktos materiālus pēc iespējas ātrāk nogādā Laboratorijā izmeklēšanai. Paraugus līdz nogādāšanai Laboratorijā glabā apstākļos, kādi nepieciešami izmeklējamam materiālam.
Pirms transportēšanas uz Laboratoriju jāpārliecinās, ka trauki, kuros materiāli savākti, ir blīvi noslēgti, lai nepieļautu izmeklējamā materiāla nokļūšanu apkārtējā vidē. Laboratorisko izmeklējumu pieprasījumus novieto atsevišķi no izmeklējamā materiāla.

Paraugus transportē iepakotus tā, lai pasargātu no nejaušiem bojājumiem un kvalitatīvām izmaiņām fizikālās vai mehāniskās iedarbības rezultātā. Transportējot paraugus, jānodrošina konteinera stabilitāte, lai tas stāvētu vertikāli, neveltos un nekristu, neatrastos tiešos saules staros un nebūtu saskarsmē ar transportlīdzekļa sildierīcēm. Pēc iespējas jāsamazina paraugu transportēšanas laiks.